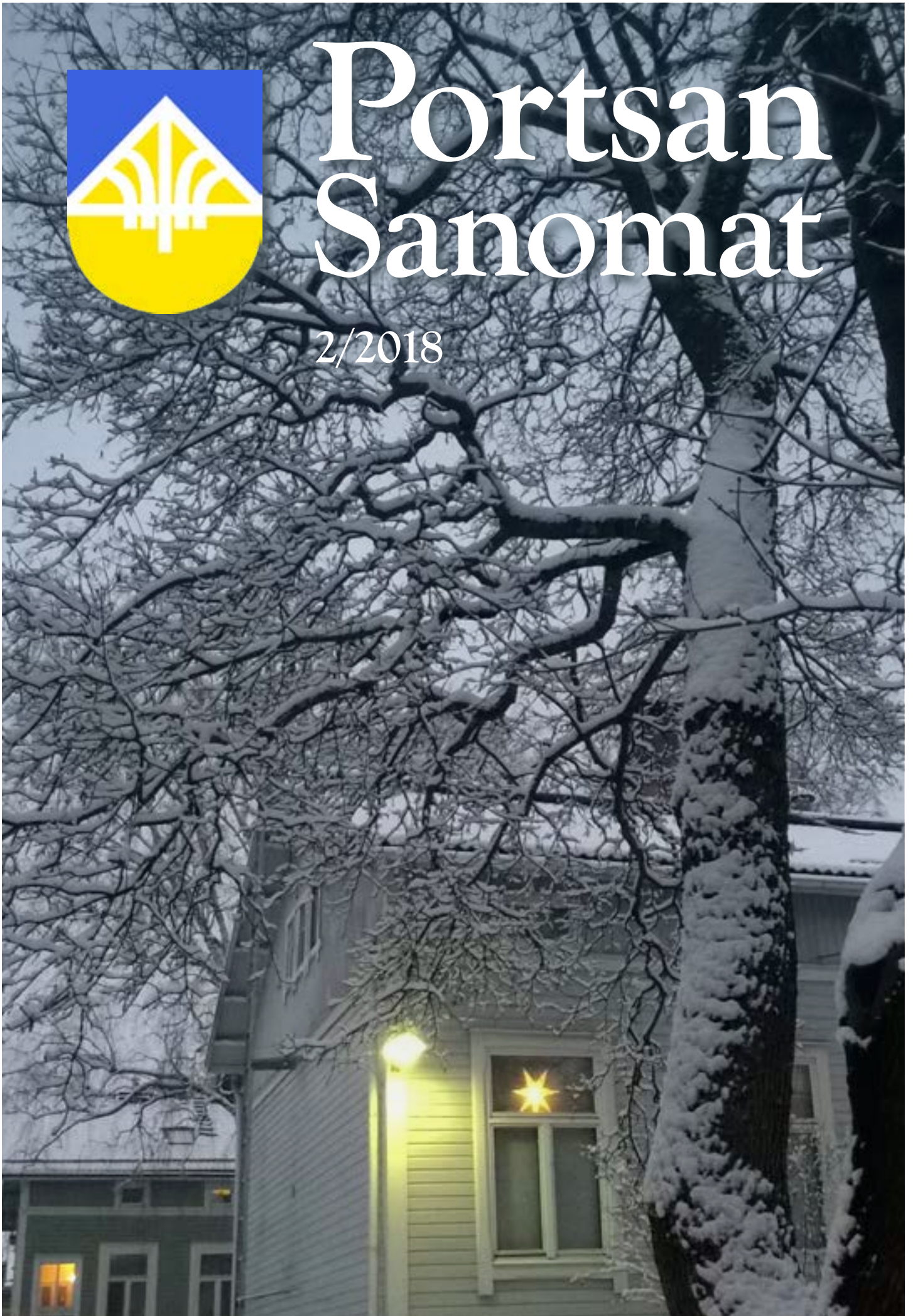

Portsan Sanomat

2/2018

PORTSAN SANOMAT

Julkaisija: Portsa ry
Painos: 2000 kpl
Lehden koko: A4

Portsan Sanomat ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Aikatauluihin ja aineistoihin liittyvät tiedot saat toimituskunnalta.

Toimituskunta:

Pasi Puolakka, Sari Raunell, Toni Mattsson, Solveig Sillanpää, Hanna-Mari Parviainen, Christina Nummi, Susanna Artukka, Teemu Kaitanen

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu: 350 €
1/2 sivu: 190 €
1/4 sivu: 130 €
Mini: 70 €
Takasivu: 450€

Portsa ry ei ole arvonnisäverovelvollinen. Hintoihimme ei tule arvonnisäveroä.

toimitus@portsa.fi

YHTEYSTIEDOT:

Haluaisko jakaa mielipiteesi muille?

Anna äänesi kuulua ja kirjoita toimitukselle sinua koskettavista tai muuten kiinnostavista portsalaisista asioista. Kyseessä voi olla esimerkiksi mielipidekirjoitus tai vaikkapa artikkelin aihe. Toimitus pidättää itsellään oikeuden julkaista kirjoitukset lehdessä, www-sivuilla tai somessa.

PORTSA RY

Hallitus 2018

Puheenjohtaja: Sari Raunell
Varapuheenjohtaja: Toni Mattsson
Sihteeri: Hanna-Mari Parviainen

Hanna-Mari Parviainen, Pasi Puolakka, Risto Ranta, Solveig Sillanpää, Niklas Ilkka, Marko Koponen, Susanna Artukka

Jäsenmaksut 2018

10 € / talous / vuosi
50 € / yhteisö / vuosi

Jäsenmaksut Portsa ry:n tilille:

FI72 8000 1579 3538 56

YHTEYSTIEDOT:

info@portsa.fi
puheenjohtaja@portsa.fi

Portsa ry

@portsaviralline

4 Portsalainen potretti

6 Vihreä koppi

12 Puistorinteessä tapahtuu: Virkkaus- ja värkkäyskerhon kokoontuminen

23 Ennen oli ennen - nyt on nyt

3 Kummottos puheenjohtaja sanois?

4 Portsalainen potretti

6 Vihreä koppi

7 Talven höyryävän kuumat herkut

8 Mikaelissa tapahtuu

9 Jouluhartaus: "Tää on mun!"

9 Portsan kirkko - Mikaelinkirkko joulunaikaan

10 Hormien herra

12 Puistorinteessä tapahtuu: Virkkaus- ja värkkäyskerhon kokoontuminen

14 Jouluterveiset MLL Portsan yhdistykseltä

16 Kaakeliuunin ja hellakaluunin oikea käyttö

18 På svenska

19 Portsan oma heijastinpuu Annanpuistossa

19 Oi kuusipuu, oi kuusipuu

20 Asiantuntija vastaa

22 Portsan Running Dinner

23 Ennen oli ennen - nyt on nyt

KUMMOTTOS PUHEENJOHTAJA SANOIS?

PORTSA ON PARAS

Elokuussa Turun Sanomien toimittaja halusi tehdä jutun tulevasta Perennojen vaihtoillasta Annanpuistossa. Lyhyt tuokio vaihtui yli tunnin kestäväksi, innostavaksi Portsa-keskusteluksi. Toimittaja esitti nimittäin hyvän kysymyksen: miksi Portsasta on tullut niin suosittu kaupunginosa, miksi Portsa on niin kiinnostava? Onko siihen lyhyttä vastausta? Ei ainaakaan minulla ollut.

Portsassa monenlaisia palveluita

Portsa kiinnostaa uusia asukkaita, asunnot tuntuvat menevän kaupaksi ja mikä mukavinta, alue houkuttelee uusia yrityksiäkin. Syksyn odotettu uutuuus avautui Portsassa lokakuussa. Ravintola Arvo. On ollut ilahduttavaa huomata, miten asiakkaat ovat ravintolan ottaneet omakseen. Arvosta tuntuukin tulleen myös koko Turun laajuinen ilmiö. Hyvä niin, sillä Portsa pysyy virkeänä ja vetovoimaisena tasan niin kauan kuin meillä on palveluita. Palvelut tarvitsevat meitä asiakkaita, joten meidän portsalaisien kannattaakin käyttää erityisesti oman alueemme yrityksiä, niin uusia kuin vanhoja.

Joulun aika ja joulun taika

Tässä lehdessä voit lukea monenlaisista joulunajan tapahtumista Portsassa. Saat myös vinkkejä portsailuun. Tanskalaiset ovat keksineet termille oman hauskan vastineen, hygge. Mutta Portsalaisethan ovat osanneet aina sen, mikä nyt on noussut suorastaan ilmiöksi. Portsailu on sitä, että teemme nautiskellen, kiireettömästi ja rennosti kaikkea itseämme miellyttävää: käsitöitä, lukemista, kahvittelua tai ruokailua hyvässä seurassa. Tarkkailemme pihan lintuja, oravia ja syreenien kasvua. Höpötämme naapurin kanssa maailman asiat kuntoon sekä siinä sivussa valmennamme jouk-

kuellisen jääkiekkoilijoita. Rentouttava kävelylenkki ja sohvalla pötköttelykin voivat olla nautinnollista ja erittäin terapeuttista toimintaa. Näillä keinoilla taituu talvikin kevääseen helposti. Eikä jätetä ketään yksin, otetaan vielä mukaan perhe, naapurin setä tai tati, ystävät ja portsailaan yhdessä!

Sari Raunell
puheenjohtaja@portsa.fi

Portsan lähimmät luonnonjääkentät jäädytetään Mannerheimipuistoon ja Topeliuksen yläkoulun vierelle Tallinmäen kentälle. Luistelemaan pääsee myös Mikaelinseurakunnan maksuttomalla vuorolla lauantaisin Gatorade Centerissä. Tarkasta yleisövuorojen ajat: www.turunseurakunnat.fi/mikaelinseurakunta

Portsalainen potretti

Käypä tänne, emme pelkää!

...ja jos pelätäänkin, niin ei ainakaan paljoo. Jouluaaton lähestyessä alkaa pientä ja hieman isompaakin joulunodottajaa askarruttamaan ajankohtaiset asiat. Joulun odotettua vierasta näkee sen verran harvoin, kerran vuodessa jos silloinkaan, ettei kaikkea tärkeää ja kiinnostavaa muista udella aattohulinassa. Kysyimme siis portsalaisilta, mitä asioita he haluaisivat joulupukilta kysyä, keräsimme robkeutemme ja otimme yhteyden Korvatunturille. Toimitus kysyi, joulupukki vastasi.

Teksti: Christina Nummi

Teela 5v: Miksi joulupukki kuljettaa lahjoja säkissä?

Joulupukki: Joululahjoja on ollut tapana kuljettaa säkissä jo satojen vuosien ajan, se on siis perinteinen tapa. Säkki on kestävä ja lahjat on helppo kuljettaa siinä.

Rafael 5v: Miksi joulupukki tulee jouluna eikä joku muu päivä?

Joulupukki: Kyllä lapset osaa kysyä viisaita kysymyksiä! Joulupukilla on Korvatunturilla kiirettä ympäri vuoden. Pukki seuraa tonttujen työskentelyä pajalla ja jotkut tontut vilistävät ikkunoiden takana katsomassa miten kilttejä lapset ovat. Jouluaatto on 24. päivä joulukuuta, ja silloin joulupukki kiertää kodeissa. Yksi päivä vuodessa on ihan riittävästi, useammin ei pukki jaksa kiertää.

Saaga 23v: Kuinka aikaisin joulukoristeet voi laittaa?

Joulupukki: No tuota. Jossain vaiheessa täällä Rovaniemellä oli sellainen tapa, että itsenäisyyspäivänä 6.12. laitettiin jouluvalot. Mutta koristeet voi laittaa silloin kun vaikka lumi tulee maahan tai ihan vaikka marraskuun alussa, ei sillä ole väliä – tärkeintä on iloinen joulumieli. Mutta joulukuusi, se koristellaan aattoamuna.

Lauri 33v: Pitääkö paikkansa, että joulupukki viettää kesät Thaimaassa?

Joulupukki: Ei pidä paikkansa. Joulupukin kesä on sitä, että pääsee kalastelemaan lohijoelle ja nauttii kesästä Suomessa.

Taito 5v: Oonko mä ollut kiltti?

Joulupukki: Hmmm, katsotaas. Taito..... Juu tuostahan se löytyi. Kyllä se Taito on joulupukin mielestä ollut kiltti. Välillä tulee jotakin, että äiti ja isä joutuvat vähän sanomaan, mutta silloin pitää vain uskoa vanhempia. Mutta kyllä Taito enimmäkseen on kiltti ollut.

Taito 5v: Miksi tontut osaa piiloutua niin hyvin?

Joulupukki: Tontut on niin nopeita liikkeissään ja ovat niin pieniä, että mahtuvat erikoisiin paikkoihin. Sen takia niitä ei helpolla huomaa.

Antti 38v: Onko maksalaatikko jouluruoka?

Joulupukki: No kyllä maksalaatikkoa saa syödä joulunakin, tosin pukki itse ei sitä jouluisin syö.

Sasu 2v: Mikä on joulupukin lempiruoka?

Joulupukki: Sehän on selvä homma, että perunamuusi ja poronkärstys. Puolukkahilloa vielä ja siinä se.

Petu 32v: Useinko pukki käy parturissa?

Joulupukki: Kerran vuodessa mamma leikkaa pukin hiuksia. Ja yhtä usein siistitään myös parta.

Hertta 11v: Mun äidin mielestä mä oon välillä vähän tonttu, joten otattekste kesätyöntekijöitä?

Joulupukki: Juu kyllä kesätyöntekijöitä otetaan napapiirille, justinsa tonttuja tänne tarvitaan!

Linnea 7v. ja Mikael 5v: Kiertääkö joulupukki myös Lapissa, siis Levillä, missä me ollaan jouluna?

Joulupukki: Kyllä ehdottomasti kiertää. Juuri sieltä suunnasta aloitetaan ja siitä joulupukin reitti jatkuu etelään päin. Joten ihan rauhallisin mielin voi jouluksi matkustaa Leville.

Linnea 7v. ja Mikael 5 v: Kuinka monta tonttua joulupukilla on?

Joulupukki: Olikohan niitä kuule 270 tonttua, eli aikamoinen viilke käy Korvatunturilla. Tonttjoukko tekee lahjoja pienissä ryhmissä vähän eri puolilla pajaa – kymmenen tonttua rakentaa puuautoja, kymmenen tonttua tekee nukkeja ja niin edelleen. Kaikille riittää töitä.

Eelis 10v: Mikä on joulupukin mielipide perunoista, kuuluuko perunat syödä kuorineen vai ilman? Joulupukki: Kyllä ne voi syödä kuorineen, mutta pukki syö kuorittuna. Perunamuussista kun tykkään ja muusia ei tehdä kuorineen.

Eelis 10v: Onko joulupukki rikas?

Joulupukki: Rikkautta on terveys ja rehellisyys, rahalla ei mitata rikkautta Korvatunturilla. ■

VIHREÄ KOPPI

Teksti: Teemu Artukka

Isäni opetti minulle, että Mikaelinkirkon viereinen puisto on Mikaelinpuisto, eli Mikuri. Tuoreemmat läntisen keskustan asukit kutsuvat sitä Mannerheimipuistoksi, joka on ollut puiston virallinen nimi vuodesta 1942 alkaen, kun paikan nimiä muutettiin Marskin syntymäpäivän kunniaksi. Kansankieleen kuitenkin jäi ilmaisu Mikaelin puisto, eli Mikuri. Mannerheimipuistoa en tunnusta vielä.

Olen viettänyt lapsuudessani mielettömästi aikaa tuossa puistossa. Kesäisin pelattiin pesäpalloa, neljää maalia tai jalkapalloa. 80-luvulla puiston poikki kulki myös kanahäkkiverkkoinen aita, jonka tarkoitusta en koskaan keksinyt.

Talvisin puisto kuitenkin heräsi kunnolla eloon, ja syynä oli talvipakkasten kovetama jää. Kaukaloa tai maaleja ei ollut käytössä, joten lyöntilaukausharjoitukset suoritettiin kulmien lumikinoksiin. Kun pelattiin, maalien virkaa toimitti jonkun kengät tai kenttävahtimestarin jäädyttämät muovikanisterit. Nykyään kiekkoa ei uskalla kohottaa, koska lumesta muovattu laitoja ei enää ole.

Opin tuolla kentällä luistelemaan. Ensimmäiset varsinaiset jääkiekkoluistimeni olivat punavalkoiset ja merkiltään NHL. Ne ostettiin Sairashuoneenkadulta sijainneelta kirpputorilta. Viimeiset Mikurilla kuluttamani luistimet olivat TPS:n kovaluisen hyökkääjän Jani Kiviharjun vanhat Bauer 5000-merkkiset. Ne ovat edelleen isäni varastossa tallessa.

Nykyään kenttää hoitaa säiliöauto, joka tekee tuoretta jäätä, kun tarvitsee ja pakkaset osuu kohdalleen. Muistojeni Mikurissa kuitenkin vahtimestari oli täysipäiväinen, ja jäädytti kenttää letkulla. Maineikkain aikani vahtimestari oli Rölli, joka puhui harvoin, mutta kun puhui, kaikki kuuntelivat. Jos joku oli erehtynyt tuomaan mailan sisälle koppiin, se heitettiin lumihankeen säestettynä muutamalla kirosanalla.

Toinen hyvin muistamani vahtimestari oli Jussi, joka hoiti kenttää talven tai kaksi. Jussin serkut ja setä olivat pelanneet SM-liigassa jääkiekkoa, joten hän oli hyvää juttuseuraa. Hauskat letkautukset ja hyvä pelaamaan jääkiekkoa. Jussi antoi myös lämmittää kamiinaa itse. Vaarallinen myönnytys, sillä ensimmäisen kerran tustuin termiin "lämmittää mansikaksi".

Kaiken toiminnan sydän oli vihreä puukoppirakennus, jonka molempia koppeja lämmitti kamiina ja tunnelmaa valaisi yksi hehkulamppu kulmassa. Kopissa oli selkeä hierarkia; kaikkein kovin kiekkomies istui aina ovea vastapäätä kamiinan vieressä,

loikotteli suojakaiteella jalkojaan ja ker toi tietenkin parhaat tarinat. Seuraavaksi taitavimmat heti hänen vierellään. Siitä sitten ikä- ja taitotason mukaan lajiteltiin pelimiehet keskeltä reunoille. Kaikkein nuorin yleensä pääsi oviaukon viereen, koska siinä veti.

Keskipaikka oli tärkeä paikka. Siitä näki suoraan, että kuka kelmi astui sisään ja kuka lähti ulos. Keskipaikan hallitsija yleensä valittiin myös ensimmäisenä joukkueeseen, kun tehtiin jaot. Joskus joko ei tehty lainkaan, vaan istuttiin kopissa tuntikausia kertomassa tarinoita ja vitsejä. Muistan kuin eilisen, kun sain pienen tovin hallita kärkipaikkaa. Seuratakissani oli Turun Weikkojen logo ja numero 26. Seuratakki oli pelimiehen merkki. Mutta TuWen takki päällä onnea kesti tasan niin kauan, kun koppiin astui peluri, jolla oli TPS:n seuratakki pelinumerolla varustettuna.

Jos ei syöty lunta, nestetasapainoa ylläpidettiin Coca Colan avulla, mitä sai Mirkan kioskista puiston kulmalta tai

Kukkurasta, mikä sijaitsi Mikonlinnan kivijalassa. Myöhemmin tiloissa palveli Mikonlinnan Puoti & Cafe.

Vihreä koppi purettiin 90-luvun lopussa ja tilalle tuotiin työmaakoppi. Purun jälkeen Mikurin taika katosi. Kuljen töihin Mikurin läpi ja kaipaen sitä koppia joka päivä. Kuvaillen vaimolleni toistuvasti, missä koppi sijaitsi, keitä siellä oli ja mil- tä se haisi.

Olen miettinyt, että mikä oli Mikurin taika. Olen tullut siihen tulokseen, että se oli yhteisöllisyys, jonka osapuolia olivat kenttämestarit ja luistinrataa käyttävät ihmiset. Vaikka en ollut kuin osan kanssa samassa koulussa, tutustuin mielettömän moneen ihmiseen siinä vihreässä kopissa., johon koko kentän yhteisöllisyys kulminoitui.

Työskentelen baarimestarina ja kerran asiakkaaksi osui eräs vanha Mikurin pelikaveri. Suomenruotsalainen. Taitava ja hyvä pelikäsitys. Kerroin muistavani hänet ja siinä meni tovi, jos toinenkin, kun muistelimme minkälaisia karaktärejä sitä koppia asutti.

Kuten sanoin, kaipaen sitä koppia joka päivä. ■

TALVEN HÖYRYÄVÄN KUUMAT HERKUT

Talveen kuuluu kiinteänä osana myös kuumat juomat ja tietenkin glögi. Glögi on kokeiltu uudestaan ja uudestaan erilaisilla resepteillä, mutta olemme Panimoravintola Koulun tiskillä loihdineet erilaisia kuumia juomadrinkkejä talven kylmiin iltoihin, joihin löytyy helposti ainekset valtion anniskeluliikkeestä, sekä Portsan kaupoista.

GINNY & TODD

Mika Pitkänen

- 4cl Giniä
- Teelusikallinen hunajaa (saa lisätä oman maun mukaan)
- Appelsiininlohko puristettuna
- Kuuma vesi

Mittaa kaikki ainekset lämmitettyyn lasiin ja täytä kuumalla vedellä. Kanelitanko ja appelsiinisiivu

43 TODDY

Arijan Eastwood / Kirill Ahtola

- 2cl Tummaa rommia
- 2cl Cuarenta y tres (likööri 43)
- 1cl vaahterasiirappia
- 1/4 sitruunaa puristettuna
- Kuumaa vettä

Mittaa kaikki ainekset lämmitettyyn lasiin ja täytä kuumalla vedellä. Koristeeksi sitruunansiivu.

AMERICAN COFFEE

Teemu Artukka

- 4cl Bourbonia
- 1/2 tl vaniljasokeria
- 2cl vaahterasiirappia
- 8cl Kuumaa kahvia
- Vatkattua kuohukermaa

Mittaa lämmitetyn lasin pohjalle sokeri ja vaahterasiirappi. Lisää kuumaa kahvia ja sekoita sokerit kahvin joukkoon. Sekoita mukaan bourbon ja lisää päälle lusikan avulla vatkattua kuohukermaa.

MIKAELISSA TAPAHTUU

Kuva: Timo Hanttu

Portsan kaduilla on saattanut nähdä viime aikoina papin aikaisempaa useammin. Mikaelinseurakunnan seurakuntapastori Matti Hernesaho on muuttanut perheineen Portsaan vuosi sitten.

Mikä sai pastorin muuttamaan Portsaan?

Muutettiin Puistokadulle työpaikkani viereen kaksi ja puoli vuotta sitten kun sain töitä Turusta ja Mikaelinseurakunnasta. Heti kaupunkiin tultuamme vaimoni iski silmänsä Portsan kauniisiin puutaloihin. Kun sitten Puistorinteestä tuli myyntiin budjettiimme sopiva perheasunto, emme aikailleet vaan käyttimme tilaisuutemme hyväksi. Portsassa on ollut kolmelle pojallemmme mahtava paikka kasvaa.

Millaista työtä teet Mikaelinseurakunnassa?

Olen varsinaiselta vastuultani Nuorten aikuisten ja opiskelijoiden pastori. Työtä on laidasta laitaan Mikaelille tyypillisestä tavoittavasta työstä perinteiseen hengelliseen toimintaan.

Ajattelen, että olennaisinta kuitenkin on, että seurakunta voi olla luontevasti mukana kaikkialla siellä, missä ihmisetkin ovat.

Seurakunta voi olla mukana niin arkisissa tilanteissa kuin suurissa juhlissa. Nuorten aikuisten toiminnasta saa lisää tietoa osoitteesta www.turunseurakunnat.fi/opiskelijat

Millainen asuinalue Portsassa on papin näkökulmasta?

Täydellinen. Portsassa on sekalainen seurakunta, johon mahtuu kaiken ikäisiä ihmisiä yksinasuvista nuorista ja vanhuksista lapsiperheiden kautta pariskuntiin. Portsassa tykkään myös siitä, että täällä on normaalia olla persoonallinen. Erilaiset arvomaailmat mahtuvat yhteen sulassa sovussa. Pappikin perheineen mahtuu siis hyvin joukkoon.

Terveisesi Portsan sanomien lukijoille:

Älä epäröi nykäistä hihasta tai laittaa viestiä, on kyse sitten kuuntelevan korvan tarpeesta tai kirkollisista toimituksista. Mikaelinseurakunta on olemassa kaikkialla portsalaisia varten. ■

JOULUHARTTAUS: "TÄÄ ON MUN!"

Erään seurakunnan joulukuvaelmassa pienen tytön lempinukke oli saanut pääroolin Jeesus-lapsena. Kuvaelma alkoi lähestyä loppuhuipennustaan, kun tyttö ryntäsi alttarille. Hän otti nukkensa pois seimestä ja huusi kuuluvalla äänellä: "Tää on mun"! Tämän jälkeen tyttö lähti nukkensa kanssa takaisin etupenkkiin istumaan.

Vaikka näytelmän juoni meni tytön yllättävän toiminnan takia hieman uusiksi, tuli joulun sanoma varmasti selväksi.

Jokainen meistä saa seimikuvaelman äärellä todeta Jeesus-lapsesta: "Tää on mun!"

Hyvän joulun toivotukset Portsan sanomien lukijoille Jukka Salmisen laulun sanoin:

"Joulu saapuu jokaiselle, lapselle ja aikuiselle. Sydämiimme joulun lahja seimen luona annetaan."

- Matti-pappi

PORTSAN KIRKKO - MIKAELINKIRKKO JOULUNAIKAAN

Joulun aika kutsuu kirkkoon hiljentymään, laulamaan joululauluja ja suureen konserttitarjontaan. Tässä poimintoja adventti- ja joulunajattapuhutusta aina loppiaiseen asti. Täydelliset tiedot: www.mikaelinseurakunta.fi

Su 9.12. klo 16 Kauneimmat joululaulut Big Band -säestyksellä, **klo 18** Perinteiset kauneimmat joululaulut

Ke 12.12. klo 18 Partiolaisten kauneimmat joululaulut

La 15.12. klo 17 Jouluinen varikkomessu, **klo 22** Yön kauneimmat joululaulut

Su 16.12. klo 14 Eläinten joulu-

rauhanjulistus, **klo 17** Joulun Mikaelmessu, **klo 19** Arabiankieliset kauneimmat joululaulut

Su 23.12. klo 15 Lasten joulukirkko (Tuomasmessu), **klo 18** "Taivas sylissäni" -Tuomasmessu

Ma 24.12. klo 16 Jouluaaton hartaus, **klo 22** Kauneimpien joululaulujen yö

Ti 25.12. klo 8 jouluaamun jumalanpalvelus, kuoro Joulukirkko myös **klo 10** Turun linnan kirkossa

Ti 1.1. klo 18 Turku rukoilee -uudenvuodenjuhla

Pomintoja konserteista (osa maksullisia)

Pe 7.12. klo 19 "Oi muistatko vielä sen virren", Samuli Edelmann, Jukka Perko ja Matti Paatelo, liput 36€ Ticketmaster, hinta sis. käsittelykulut

Ma 17.12. klo 19 Mieskuoro Laulun Ystävien joulukonsertti

Ti 18.12. klo 18.30 Joel Hallikaisen joulukonsertti, vp-eht. ohjelma 10 € ovelta, järj. Mikaelin Ystävien kanssa

Su 6.1. klo 17 Tähdien valo -loppiaiskonsertti, Diandra, Aboa Gospel, joht. Silvia Koski, Aboa Gospel Band. Liput: Lippu.fi.

HORMIEN HERRA

Teksti: Christina Nummi Kuvat: Christina Nummi ja Varsinais-Suomen Piipputyöt arkisto

”

Eräessä kerrostalon hormissa pesä oli kolmen metrin syvyydessä. Risua oli kannettu niin ahkerasti, että sitä oli parin metrin verran tukkeena.

Syksyn saapuminen on oikeastaan aika mukavaa. Kesällä vietetään aikaa piballa, mökillä, reissussa, poissa kotoa, mutta syksyllä taas kömmittää sisätiloihin talvehtimaan ja viettämään verkkaista elämää. Sytytetään kynttilät, avataan kirja tai telkkari tai viinipullo, lämmitetään takka. Mutta hetkenen... kesän jäljiltä takka yskii, vaikka takuuvarmasti on nuohottu keväällä. Koskahan meillä on viimeksi tarkistettu hormien kunto – toivottavasti siitä ei ihan sataa vuotta ole...

Ja sitten pärähtää eräessä portsalaiskodissa puhelin.

Ilmanvaihto- ja savuhormien kenkkuilut on tuttua Jani Vesalaiselle, jonka yritys Varsinais-Suomen Piipputyöt tekee hormien kunnostuksia portsalaiskotien lisäksi myös muihin lähitieneen piippuihin. Asiakkaina ovat niin yksityishenkilöt kuin taloyhtiötkin, ilmanvaihto- ja savuhormet ja kun on kaikenkokoisissa rakennuksissa omakotitaloista suuriin kerrostalokompeksiin. Oli torppa minkäkokoinen tahansa, alkaa työ kuntokartoituksella, jossa suoraviivaisimmissa tapauksissa pärjää tehokkaalla taskulampulla, mutkikkaammissa apuna on hormikamera. Tarkkailussa on halkeamien lisäksi myös muurauksen tilanne, sillä usein etenkin vesikaton yläpuolinen osa piipun tiilistä ja muurauksista on päässyt huonoon kuntoon. Löysät tiilet kannattaa uusida hyvissä ajoin, sillä erityisen ikävä tilanne kehkeytyy silloin, jos löysä tiili ajan kuluessa irtoaa, tipahtaa piipun uumeniin ja tukkii hormin. Mitä siinä tapauksessa tehdään?

”Piikataan piippu auki. Vähemmällä siis pääsee, kun taloyhtiö on ajoissa aktiivinen ja pitää hormit sellaisessa kunnossa, ettei vahinkoa pääse syntymään”, toteaa Vesalainen.

Kaikkien rakennusten piipuissa on käytännössä aina useampi kuin yksi hormi, eikä hormit saa olla keskenään yhteydessä eli hormista ei saa olla vuotoa toiseen hormiin. Hormien sisäpuolen massauksella

tai putkituksella estetään hormien vuoto, mikä myös tukee koko piipun rakennetta. Putkituksessa hormiin asennetaan sisäputki haponkestävästä teräksestä, kun taas massauksessa hormin sisäpinta muurataan erikoismassalla tiiviiksi. Massaus voidaan toteuttaa eri tavoilla, käytössä on perinteisen massaamisen lisäksi myös ns. ilmapallo-tekniikalla toteutettava tapa.

”Hormit on yksilöllisiä, joten työtavat valitaan hormin mukaan”, Vesalainen kertoo, ”myös työvälineitä muokataan hormiin sopivaksi, sillä esimerkiksi massaamisessa tarvittavat välineet rakennetaan hormikohtaisesti ja juuri oikean kokoisiksi työlaadun takaamiseksi.”

Näen piipusta kun savu kohoaa...

... leuhkitaan lastenlaulussa, mutta min-kähän asunnon savut piipusta mahtaa kohota? Tämä asia selviää piippukartasta, joka on tarpeellinen kaikenkokoisissa taloyhtiöissä. Piippukartta rakennetaan salapoliisityönä, jonka tekemisessä apuna käytetään hormikameraa, merkkisavua ja radiopuhelinta. Kerrostaloissa saattaa olla useampi sata savu- ja ilmanvaihtohormia, joiden reitit selvitetään ja merkitään karttaan, samalla voidaan tarkastaa myös hormien kunto.

”Naakat tekevät usein pesänsä piippuihin, joissa ei ole käytetty naakkaverkkoa suo-

jana. Eräessä kerrostalon hormissa pesä oli kolmen metrin syvyydessä ja risua oli kannettu niin ahkerasti, että sitä oli parin metrin verran hormintukkeena.”

Portsan puutaloissa hormisto on tietysti pienimuotoisempaa kuin valtavissa kerrostaloissa, mutta hormit ovat vanhoja ja tulisihoja käytetään ahkerasti, joten ongelmilta ei aina vältytä ja piippukartalle saattaa tulla akuuttia tarvetta. Siispä kun Leipuri Hiiva soittaa isännöitsijälle ja kertoo ettei hormi vedä, voi isännöitsijä tarkistaa piippukartasta Leipuri Hiivan keittiön hormin sijainnin (hormi 13, piippu 4) ja soittaa huollon paikalle.

Ja sitten pärähtää eräessä portsalaiskodissa puhelin. ■

Massattu hormi

Puistorinteessä tapahtuu:

Teksti ja kuvat: Christina Nummi

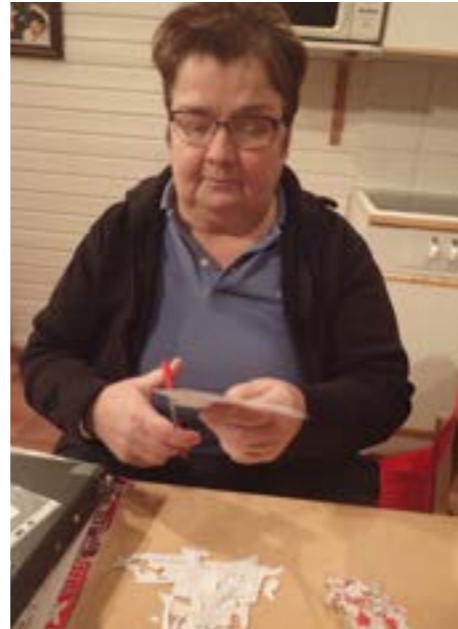
VIRKKAUS- JA VÄRKKÄYSKERHON KOKOONTUMINEN

Kirsi Hernesaho

Teen parhaalle ystävälleni joululahjaksi huivin. Olen aina kutonut paljon, mutta entistä enemmän innostuin hommasta opiskellessani ammattikorkeassa. Tunnella oli niin tylsää, että piti keksiä jokin tekemistä. Tämän huivin kutomisen aloitin kuukausi sitten, valmista tulee kyllä ajoissa.

Anne-Maija Pulkkinen

Mä teen roskia.. Tai kyllä näistä varmaan joulukortteja tulee. Teen joka vuosi kortit itse, viisikymmentä korttia ajattelin tehdä tänä vuonna. Ainakin!

Vierestä kuultua: sillä on niin pal noit korttiaineksia, et niitä riittää viimiseks saraksvuareks.

Raija Roslöf

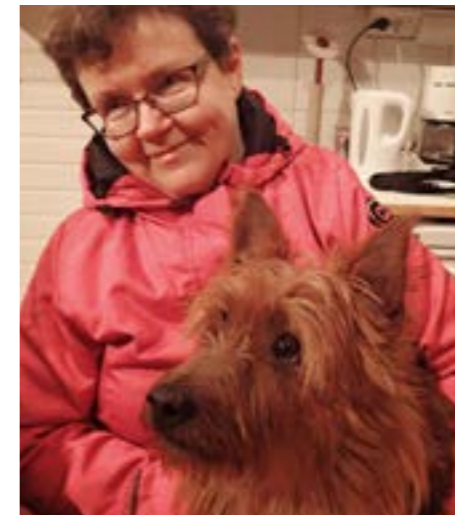
Tästä tulee pontso minulle itselleni. Meillä on töissä viileää, joten vien tämän töihin ja sen voi sitten tarvittaessa laittaa vaateen päälle. Olen tehnyt tätä nyt vuoden verran on/off -tyyppisesti, välissä on ollut muitakin projekteja.

Maija Vira

Tästä tulee suuri taideteos! Ei ihan Sibelius-monumentti, mutta melkein. Keräsin risuja pihalta, nappasin kotoa kartonkia, vieruskaverilta erikeeperiä ja aloin askarrella joulukortteja.

Pia ja Ässä

Me ommeltiin irronnut nappi takaisin paitaan – ihan uusi paita, ja heti nappi irti! Ässä on tämäntyyppisistä kokoontumisista erittäin innoissaan.

Päivi Manninen

Olin miettinyt kässäkerhon perustamista jo aikaisemminkin, mutta nyt eläköidyttyäni käsityön opettajan työstä ryhdyin tuumasta toimeen ja kutsuin väen koolle taloyhtiön Facebookissa. Mitäkö neuvoin käsitöiden parissa ahertaville? Ei kannata olla turhan tarkka virheiden suhteen, tärkeintä on säilyttää into käsitöiden tekemiseen. Tähänkin pätee vanha viisaus: hullu ei niitä huomaa ja viisas ei virka mitään. Itse kudon parhaillaan pipoa heijastavasta langasta.

Kokeillahan sitä pitää, joten valot veks ja kännykän lampulla sohimaan kohden opettajatarta ja pipo-parkkaa. Kyllä vain, lanka heijastaa loistavasti – tämä tiedoksi kaikille teille portsalaisille kutojille, jotka kaipaatte lisää näkyvyyttä! ■

Tästä tulee suuri taideteos! Ei ihan Sibelius-monumentti, mutta melkein.

JOULUTERVEISET MLL PORTSAN YHDISTYKSELTÄ

Teksti: Jaana Heinonen Kuvat: Inka Loukkola

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Portsan yhdistys

"tempputiistai". Tänne ovat tervetulleita kaikki alle kouluikäiset sekä eka- ja toka-luokkalaiset vanhempineen. Helmikuusta eteenpäin myös iltaperhekahvila päiväkotit Satuportsan tiloissa avaa ovensa joka kuun ensimmäinen keskiviikko. Näiden lisäksi luvassa myös paljon muuta mukavaa, kuten helmikuinen lastenkonsertti, jota olemme iloksemme päässeet mukaan järjestämään. Ajankohtaisimman tiedon toiminnasta ja tapahtumista saat seuraamalla meitä facebookissa ja instagramissa, joista löydät meidät nimellä "mllportsa".

Toimintaan osallistuminen ei edellytä MLL:n jäsenyyttä, mutta jäsenenä saat kuitenkin lukuisia etuja ja olet mukana mahdollistamassa toimintaamme. Yhdistyksemme jäseneksi voi liittyä netissä osoitteessa mll.fi/jasenyys. Kirjoittamalla hakukenttään "Portsa" löydät oikean paikallisyhdistyksen. Aina pääsee mukaan myös pieneen ja rentoon vapaaehtoisporukkaamme, jos toimiminen lapsiperheiden hyväksi kiinnostaa. Ideoita ja ehdotuksia otamme myös mielellämme vastaan.

Toivottavasti tapamme myös ensi vuonna!

Terkuin
Essi, Inka, Jaana, Jasmina, Maria ja Milja
MLL Portsan yhdistyksen hallitus
portsan.yhdistys@mll.fi

Olen portsalainen
kiinteistönvälittäjä ja erityisesti
Portsan kaupunginosa ja
puutaloasuminen ovat minulle
tuttuja.
Autan Sinua mielelläni kaikissa
asuntoasioissa.
Soita minulle jo tänään!

Susanna Artukka

Kiinteistönvälittäjä LKV, KIAT,
sisustusstailaaja

Eerikinkatu 27, 20100 Turku
p. 040 668 58 25

susanna.artukka@skv.fi

skv

MLL Portsan yhdistys haluaa toivottaa kaikille iloista ja lämmintä joulunaikaa, ja kiittää kaikkia jäseniä ja toimintaan osallistuneita kuluneesta vuodesta.

Ensi vuonna luvassa taas kaikkea mukavaa portsalaisille lapsiperheille. Joka toinen tiistai kahvitellaan tuttuun tapaan Annanpuistossa kymmenestä eteenpäin ja tavaataan muita vanhempia lapsineen. Parittomilla viikoilla Topeliuksen alakoulun sali täyttyy liikunnan riemusta, kun vuorossa on vanhempainyhdistyksen kanssa yhteistyössä järjestettävä perheliikuntavuoro

Rakennushanke

Rauno Mäkelä Oy

Koko vuoden parhaat asennus- ja saneerausajat varataan nyt!

SOITA 0400 534 303

www.rakennushankemakela.fi | Airikkalantie 102, 21310 Vahto

T(u)RUST
www.designsatunikki.fi

Portsan Sanomat

TOIVOTTAA LUKIJOILLEEN HYVÄÄ JOULUA
JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

OY TILITEHO AB

ASiantunteva ja
palveleva tilitoimisto

KIRJANPIDOT,
TILINPÄÄTÖKSET,
PALKAT YM
TILITOIMISTOPALVELUT

Auktorisoitu
Taloushallintoliiton jäsen

Sirpa Pennanen KLT, PHT
Puutarhakatu 38 A 39
p. 0207 345 600

www.tiliteho.fi

Isännöinti Raunell

Hyvää joulua ja
onnellista
uutta vuotta
portsalaisille!

Timo Raunell
puh. 0400 212 225
Korkeavuorenkatu 8, ovi 21
timo.raunell@gmail.com

Puutalojen isännöintiä

Kaakeli- uunin ja hella- kakluunin oikea käyttö

Aiemmilta asukkailta ja naapureilta kannattaa kysellä vinkkejä miten juuri sinun asuntosi tulisija toimii ja lämmittää parhaiten. Muistathan myös, että käytössä olevan tulisijan hormi tulee nuobota vuosittain. Pitkään käyttämättä ollut tulisija on suositeltavaa tarkistuttaa nuohoojan toimesta ennen lämmityksen aloitusta.

Aloita lämmityskausi varovasti, jotta tiilirakenteisiin kertynyt kosteus haihtuu. Erityisesti saiteisten kausien jälkeen piipusta hormiin ensilämmityksen yhteydessä yhtä äkkisesti haihtuva kosteus (vesihöyry) voi aiheuttaa äkkinäiselle lämmittäjälle epämiellyttävän yllätyksen. Huomaa myös, että liian raju ja pitkäkestoinen lämmitys aiheuttaa saumojen avautumista ja rikkoo uunin. Pääsääntöisesti kahden pesällisen polttamisella saavutetaan optimaalinen hyötysuhde. Jatkuva polttaminen lämmittää lähinnä maapalloa, ei asuntoa.

Kakluunin käyttö

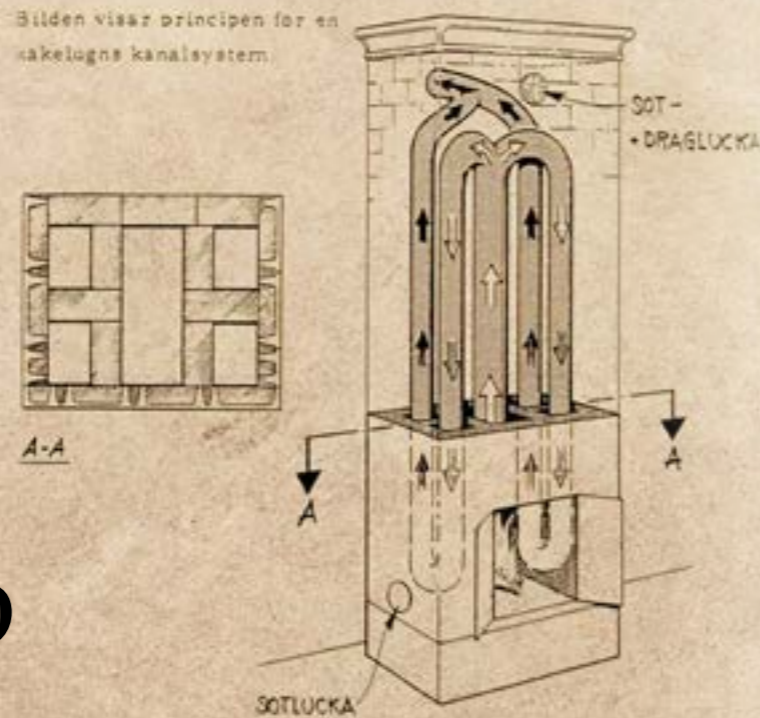
Kakluunissa on tyypillisesti kahden savupellin välissä pyöreä tähtiventtiili. Nykykielellä puhuttaisiin poistoilmaventtiilistä. Entisaikaan räppänää saatettiin kutsua esimerkiksi tupakaventtiiliksi. Kesällä tähtiventtiili on hyvä pitää auki, se takaa asunnon hyvän painovoimaisen tuuletuksen. Talvella venttiiliä voi rajoittaa tai paukkupakkasilla sulkea täysin.

Alempi savupelti avaa uunin yhteyden savuhormiin. Molemmat venttiilit eli kansankielellä pellit pidetään lämmitäessä auki. Vastaavasti tähtiventtiili

on lämmitettäessä aina kiinni. Pellit pidetään avoinna niin kauan, kunnes hiilet ovat palaneet loppuun eli sininen liekki on sammunut. Jos pellit suljetaan liian aikaisin, muodostuu huoneilmaan häkää, joka on hengenvaarallista. Häkä on hajuton, mauton ja näkymätön kaasu. Häkä sitoutuu hemoglobiiniin happea voimakkaammin ja häkämyrkytyksen saanut ihminen voi menehtyä hapen puutteeseen hyvin nopeasti. Hyvä vinkki on ensin sulkea pellit kokonaan ja sitten avata kumpaakin peltiä noin pari senttiä. Silloin mahdollinen häkä tuulettuu hormiin, mutta lämpö pysyy huoneistossa.

Kaakeliuunin toimintaperiaate

Kaakeliuunin rakenteessa savu kulkee siten, että savu nousee tulipesästä suureen kanavaan, joka jakautuu kahdeksi laskevaksi poskikanavaksi uunin kylkien etuosassa. Alhaalla kanavat nousevat jälleen ylöspäin ja yhdistyvät ennen sulkupeltejä. Tämän jälkeen savukaasut ohjautuvat savupiipun hormiin. Eli lämmin savukaasu nousee ensin ylös, jonka jälkeen se laskee jäähtyen alaspäin ja luovuttaa samalla lämpöä uunin rakenteisiin. Samalla huoneilma lämpenee uunin pinnassa ja lämmitessään se kohoaa ylöspäin.

Hellakakluuni

Hellakakluunin yläosassa yksi pelti avaa tuuletuksen huuvasta suoraan ulos. Toinen pelti avaa yhteyden hormiin ja se on oltava auki aina, kun tuli on pesässä. Myös hellakakluuneissa on usein tähtiventtiili ja sitä käytetään kuten tavallisen kakluunin tähtiventtiiliä. Hellakakluuneissa on usein kaksi erilaista savukaasujen kiertoa: lyhyt ja pitkä. Alempana huuvan alla on kaksi vierekkäistä peltiä. Kun ne ovat molemmat auki, niin hellassa on lyhyt- eli kesäkierto. Kun toinen näistä pelleistä suljetaan, saadaan aikaiseksi pitkä kierto, jolloin hellakakluuni varaa lämpöä enemmän. Epäselvissä tilanteissa veto on hyvä indikaattori. Pitkän kierron asennossa hellan veto on tyypillisesti heikompi. Hellan vesisäiliössä on aina pidettävä vettä, silloin kun hellaa lämmitetään, muutoin säiliö palaa puhki ■

*Artikkeli toimitettu yhteistyössä Muurausliike Timo Koposen kanssa. Uunimuurari Timo Koponen luennoi Portsan Ry:n vuosikokouksen yhteydessä syksyllä 2015 Portsan kakluunien käytöstä.

Lähde: Ruotsalainen tulisijamuurauksen oppikirja

Rakennukset ovat elämistä varten.

Paikallinen osaaminen – paikallinen vastuu – yhteinen tavoite

Koti on enemmän kuin sijoitus

Koti on jokaiselle enemmän kuin sijoitus. Siihen liittyy sijoitetun pääoman lisäksi tunnearvot, asumisterveys, turvallisuus ja lähes aina pitkä omistusaika.

Kodin arvosta ja ominaisuuksista tulee pitää huolta suunnitelmallisesti ja ennakoivasti. Riskejä on turha ottaa. – Arvoa voi myös kasvattaa.

Suomen Rakennusasiantuntijat Oy

palvelee kaikissa kiinteistöjen ja asuntojen kunnon selvitys- ja kehitystyöissä, kauppatilanteissa sekä esimerkiksi liikekiinteistöjen kuntoarvioissa.

Ota yhteyttä. Me palvelemme!

www.suoraa.fi

Suoraa palvelut

- Asuntokaupan kuntotarkastukset
- Kosteusmittaukset
- Asunto-osakeyhtiöiden kuntoarviot
- Energiatodistukset
- Kuntotutkimukset
- Asiantuntijalausunnot

Talovisio.fi

maksuton pilvipalvelumme talovisio.fi säilyttää kotisi kunnan dokumentit yhdessä paikassa.

Opida huolta!

SUORAA

SUOMEN RAKENNUSASiantuntijat

Helsinki Jyväskylä Lahti Lappeenranta Lohja Pori Turku

SVENSK RESUMÉ

Text: Solveig Sillanpää

Portsailu

deadline

ansvar

minnen

känna gemenskap

vara aktiv renovera

så många ord

så mycket

sen kommer..

tystnaden

lugnet

acceptera vad som är

drar mej undan

söker mej själv

i tomrummet

mellan tankarna

Heijastinpuun idea on yksinkertainen, se on kaikkien puu. Hyvä mieltä saa jakaa ja heijastimia voi tuoda kuka tahansa puuhun lisää. Samoin kuka vain voi ottaa mukaansa heijastimen, kun on sitä vailla.

Portsalainen suunnittelija Silvia di Iorio luki torstaina 29.11.2018 Ylen artikkelin ”Heijastinpuu saattaa olla talven turvallisin ilmiö – Ehkä tämä yhdistääkin meitä pimeässä kulkevia”, jossa kerrotaan kuinka Seinäjokelainen yrittäjä Marika Varjamo kyllästyi katselemaan pimeässä liikkuvia, tummiin pukeutuneita ihmisiä yrityksensä ikkunasta ja pystytti heijastinpuun, josta kuka tahansa voi napata mukaansa heijastimen.

Silvia jakoi uutisen aamupäivällä Facebookissa Portsa - Port Arthur -ryhmässä kysellen ”mihin me perustettais Portsan heijastinpuu?” Vielä samana päivänä oli saatu lupauksia lahjoitettavista heijastimista, luotu tapahtumalle visuaalinen ilme sekä sovittu heijastinpuun avajaiset. Avajaiset toteutettiin yhteistyössä MLL Portsan kanssa.

Silvia kertoi Portsan Sanomille sunnuntaina 2.12.2018, että on ollut mahtava huomata, miten innoissaan niin monet ovat lähteneet mukaan. Jo nyt heijastinpuu on tuonut ihmisiä yhteen ja jakanut hyvää mieltä. Yritykset ja yksityishenkilöt voivat lahjoittaa heijastimia vielä tulevana viikkoinakin puuhun, josta ne päätyvät tarvitsevien käyttöön. ■

OI KUUSIPUU, OI KUUSIPUU

Portsalaiset ostavat perinteisesti joulukuusensa Annanpuistosta ja kuusi kannetaan kotiin kävellen. Kuusen valinta on ehkäpä joulunvalmistelun tärkeimpiä asioita. Kun kuusi on pystytetty, koristeltu ja valot sytytetään, se on juhlallinen hetki.

Mietitkö miten kierrättää kuusi joulun jälkeen? Kokonaisen kuusen vieminen pönnöttämään roskiksen viereen ei ole fiksuin veto. Kätevä tapa on pilkkoa kuusi jo kotona. Tarvitset oksasakset ja mahdollisesti jätessäkin tai pari, mikäli sinulla ei ole kotonasi tulipesää.

• Riisu kuusi koristeista. Pakkaa koristeet odottamaan ensi vuotta.

• Jos käytät jätessäkkiä, taittele jätessäkin suuaukkoa hieman matalammaksi, samalla säkki tukevoituu.

• Leikkaa oksasaksilla kuusen oksia ja pidä säkkiä samalla alla, jos kuusi varistaa neulasiaan paljon. Voit myös levittää sanomalehteä kuusen alle.

• Aloita kuusen leveimmistä oksista ja etene lopuksi ylimmäisiin oksiin. Karsi oksat runkoon asti.

• Leikkaa kuusen oksat pieniin pätkiin, silloin oksat mahtuvat mahdollisimman pieneen tilaan.

• Mikäli sinulla on tulipesä, voit polttaa oksat samantien. Lisää oksat pesään pienissä erissä. Lattialle, sanomalehden päälle pudonneista neulasista voit tehdä pieniä sanomalehtipaketteja ja lopuksi polttaa ne.

• Jätessäkkiin kerätyt kuusenoksat voit kantaa siististi polttokelpoiseen jättestiaan ja kuusenrangan astian viereen.

• Kuusen rangan voit sahata myös valmiiksi jo palasiksi, silloin senkin voi kierrättää suoraan jättestiaan.

• Jos haluat hyödyntää kuusenrangan omassa tulipesässäsi, sahaa se sopiviksi pätkiksi ja annan kuivua ennen polttamista.

ASIAANTUNTIJA VASTAA

Teksti: Susanna Artukka

Portsan Sanomat istui hetkeksi alas Suoraa Oy:n rakennusinsinööri Kimmo Heinon kanssa. Kävimme läpi tyypillisimpiä portsalaiseen rakentamiseen, asumiseen ja remontointiin liittyviä ominaispiirteitä ja ongelmakohtia.

Portsan Sanomat: Mitkä ovat mielestäsi vanhojen puutaloasuntojen tyypillisiä ”ongelmakohtia”, jotka tulisi huomioida asumisessa ja remontoinnissa?

kellaritilojen rakenteisiin maaperän kosteusrasitusta, sillä maaperä rakennuksen ja perustusten alla on savea ja näin ollen kosteutta nostavaa.

Portsan Sanomat: Puutaloasuntoja on usein laajennettu vintille ja kellarisiin, mutta lupa-asiat ovat vuosien varrella unohtuneet. Mihin tämä vaikuttaa?

Kimmo Heino: Otetaan tähän alkuun ensin pari hyvää puolta puutalorakennuksista. Rakennusten kivijalka on melkein aina huomattavan korkea, jolloin ulkoseinä ja kellarin vastainen välipohja ovat korkealla maanpinnasta ja tämän vuoksi maaperästä tai roiskevedestä ei aiheudu rakenteisiin ylimääräistä kosteusrasitusta.

Kellaritiloissa on maanvastaisten ulkoseinä- ja lattiarakenteiden pinnalle asennettu varsinkin 1980-luvulla puurunkorakenteita, joissa on eristeenä mineraalivillaa. Nämä materiaalit ovat herkkiä vaurioitumaan, mikäli rakenteeseen tulee kosteutta maaperästä.

Ullakkotiloihin laajentamisen yhteydessä on tärkeää, että vesikatteen alusrakenteiden ja yläpohjan lämmöneristeen välissä on asianmukainen, vähintään 10 cm tuuletusrako. Ennen ullakkotilan rakentamista ratkaisu on toiminut hyvin, sillä ullakkotila on ollut avara ja peltikatteen alapintaan tiivistynyt vesi on päässyt tuulettumaan ja haihtumaan hyvin. Heikko tuulettuvuus johtaa siihen, että kosteudet eivät pääse kuivumaan samalla nopeudella kuin rakenteeseen tulee uutta kosteutta. Tämä altistaa rakenteen vaurioille.

Ullakkotilojen rakentamisen yhteydessä kattoikkunat ovat käytännössä ainoita ratkaisuja, jotta tiloihin saadaan luonnonvaloa ja toteutus täyttää rakennusta koskevat suojelumääräykset. Toteutuksessa on tärkeää, että ikkunan asennuksen yhteydessä huomioidaan yläpohjarakenteen tuulettuvuus, eli ilman pitää päästä kiertämään ikkunan ohitse.

Kimmo Heino: Kysymys saattaa tulla eteen esimerkiksi huoneiston myynnin yhteydessä, jolloin halutaan selvittää, onko rakentaminen tapahtunut luvanvaraisesti, vai onko kyseessä ns. luvaton rakentaminen. Osakkaan tulee varautua siihen, että rakennusvalvonnalle joudutaan esittämään laajemmin lisäselvityksiä ja tämä aiheuttaa joitain lisäkustannuksia. Joissain tapauksissa asukkailla ei ole tietoa, onko rakennuslupia haettu, mutta rakennusvalvonnan arkistoista tietoa kuitenkin löytyy.

Portsan Sanomat: Mistä tiedän, että kellarin askarteluhuoneen ja kylpyhuoneen lattialämmitys on tarpeeksi lämpimällä? Voiko lattialämmityksen laittaa kesän ajaksi pois päältä? Entä jos tiloissa ei ole lattialämmitystä – tarvitaanko tällöin toimenpiteitä?

Kimmo Heino: Lattialämmityksellä on varsinkin puutalojen kellaritiloissa muutakin merkitystä kuin mukavuus. Jatkuvatoiminen lattialämmitys vähentää maaperän kosteudesta syntyviä riskejä, joita selvitin aiemmassa vastauksessa. Kellaritiloissa lattialämmitys onkin suositeltavaa pitää myös kesäaikaan päällä, joskin sen tehoa voidaan laskea. Lattialämmityksen sulkeminen kokonaisuudessaan ei ole suositeltavaa.

SUORAA
SUOMEN RAKENNUSASIAANTUNTIJAT

Suomen Rakennusasiantuntijat on asunto-kaupan ja korjausrakentamisen asiantuntijapalveluihin erikoistunut yritys, jonka toimistot sijaitsevat kuudella paikkakunnalla. Henkilökuntaa on yhteensä 19, Turun toimistossa työskentelee kuusi asiantuntijaa sekä sihteeri.

Kimmo Heino on valmistunut rakennusinsinööriksi 2006. Hän on aiemmin toiminut rakennusalan suunnittelutehtävissä ja 2013 alkaen Suoraan palveluksessa.

Portsan Sanomat: Missä vaiheessa kannattaa ruveta miettimään kylpyhuoneremonttia?

Kimmo Heino: Keskikerrokseen sekä ullakkokerrokseen tehtyjen märkätilojen toteutukset ovat lähes poikkeuksetta sellaisia, että pintamateriaalien taustalla on levyrakenteita ja näiden taustalla puurunkorakenteita, jotka ovat herkkiä vaurioitumaan kosteudesta. Tämän vuoksi on tärkeää, että rakenteessa oleva vettä eristävä kerros on ajan tasalla.

Nykyaikaisilla tai niiden kaltaisilla vedeneristeillä tekninen käyttöikä on määritetty 30 vuoteen. Sen sijaan 1980- ja 1990-luvuilla tyypillisesti käytössä olleiden ohuempien kosteussulkumateriaalien tekninen käyttöikä on lyhyempi, n. 15-20 vuotta. Eli käytännössä voidaan katsoa, että ennen vuosituhanteen vaihdetta tehtyjen tai remontoitujen pesutilojen saneeraus alkaa olla ajankohtaista.

Pesutiloja, joissa laatoitusten taustalla on muurattuja rakenteita, on lähinnä puutalorakennusten kellaritiloissa. Tällaisissa tapauksissa tilojen remontointi ei ole välttämättä erityisen kiireellistä, kunhan mahdollinen muurattuun raken-

teeseen kohdistuva kosteusrasitus pääsee kuivumaan rakenteen toiselta puolelta.

Pesutilat, joissa on alusta asti ollut ympäröivä seinustettu altaallinen suihku-kaappi. Tällöin rakenteiden pinnoille ei kohdistu roiskevesirasitusta ja taustarakenteiden koostumuksella ei ole suurta merkitystä.

Portsan Sanomat: Miksi puutalojen ikkunat ovat usein talvisin huurussa? Mitä asialle vois tehdä ja onko huuruuntumisesta haittaa?

Kimmo Heino: Mikäli huurtumista tapahtuu ulomman ikkunan sisäpintaan, on tämä merkki siitä, että ikkunan sisäpuutteen ja karmin väli ei ole kattaaltaan tiivis. Tällöin sisäilmaa pääsee lasien väliin ja sisäilman kosteus tiivistyy kylmällä lasipinnalla. Vanhemmissa ikkunoissa tiivisteitä ei tyypillisesti ole lainkaan ja talviaikaan näitä on tiivistetty tilkitsemällä ja asiaan soveltuvalla tiivistysteipillä.

Tiivistämisessä pitää huomioida, että puutalorakennuksissa vanhat ikkunat toimivat usein korvausilmareitteinä, el-

lei erillisiä reittejä ole mm. ulkoseiniin toteutettu. Tällöin ikkunoiden liiallinen tiivistäminen voi aiheuttaa sitä, että korvausilmaa tulee epätoivotuista paikoista, kuten rakenteiden kautta. Ihannetilanne olisi se, että ulkoseinissä olisi säädettäviä, suodattimella varustettuja korvausilmaventtiilejä ja ikkunat pyritään saamaan mahdollisimman tiiviiksi.

Mikäli huurtumista tapahtuu ikkunan sisemmän lasin sisäpintaan, on tämä merkki siitä, että huoneiston ilmanvaihto on asumisen aiheuttamaan kosteustuottoon nähden puutteellista. Tämä voi aiheutua siitä, että poistoilmareittejä on tukittu. Poistoilmareitit tulee pitää aina avoimina.

Kosteuden tiivistymistä tapahtuu usein kattoikkunan lasin sisäpintaan. Tämä ei välttämättä tarkoita sitä, että koko huoneiston ilmanvaihto olisi puutteellista. Kattoikkunaa varten tehty aukko yläpohjarakenteessa on lähes aina suorakaitteen muotoinen ja tällöin rakenteeseen muodostuu heikosti tuulettuva syvennys. Nykyisissä asennusohjeissa aukko ohjeistetaan tekemään osittain suunnikkaan mallisena, jolloin ilma pääsee kiertämään paremmin. ■

Ilmoittaudu Portsan Running Dinneriin!

RUNNING DINNER

26.1.2018 klo 17 - 20

Elämyksellinen kolmen ruokalajin illallinen kotikulmillasi

Mitä jos kokkaisit vain kolmanneksen illallisesta, ja nauttisit muut osat jonkun muun kotona? Siitä on kyse Running Dinner -konseptissa.

Parisi kanssa valmistatte joko alkupalat, pääruoan tai jälkiruoat itsellenne ja neljälle vieraille, annettua budjettia noudattaen. Ruokailun jälkeen suunnistatte Portsan syysillassa kahteen muuhun teille annettuun osoitteeseen, missä kohtaatte kussakin neljä uutta osallistujaa. Yhden illan aikana tutustutte siis 12 muuhun portsalaiseen!

Aikataulu: 26.1.2019 klo 17-20

17.00 alkupalat
18.00 pääruoka
19.00 jälkiruoat
20.00 tapahtuma loppuu

Budjetti: 15€/hlö eli 30€/pari. Halvemman ruokalajin seuraksi sopii arvokkaampi ruokajuoma, ja erikoisempien annosten seurana voi olla edullisempia virvokkeita. Ruokalajit on syytä suunnitella siten, että edellisestä paikasta on sopivaa lähtea n. 15min ennen oman ruokalajin alkua, ja pääruoka tarjottaisiin viimeistään klo 18.15.

Ilmoittautuminen: Viimeistään 19.1.2019. Ilmoittautuessanne parisi kanssa kertokaa 1. ja 2. ruokalajitoive (kukin pari tekee siis kuitenkin vain yhden ruokalajin illan aikana). Pyrimme noudattamaan toiveita mahdollisuuksien mukaan. Erikoisruokavaliot huomioidaan. Konseptiin kuuluu osallistujien osoitteiden (missä ruokalaji tarjoillaan) rajaaminen Portsan alueelle. Tapahtuma on tarkoitettu yli 18-vuotiaille.

Helpdesk: tapahtuman sujuvuuden takaamiseksi järjestäjätiimi päivystää tapahtuman aikana myöhemmin ilmoitetussa paikassa.

Ilmoittaudu lähettämällä alla olevat tiedot osoitteeseen puheenjohtaja@portsa.fi, viimeistään lauantaina 19.1.2019.

Nimesi ja parisi nimi + puhelinnumero

Ruokailuosoite

Minkä ruokalajin mieluiten valmistaisitte?

Minkä ruokalajin toiseksi mieluiten valmistaisitte?

Onko sinulla ja parillasi erityisruokavaliot, jos niin mikä?

Järjestelyistä vastaa Asukasyhdistys Portsa Ry

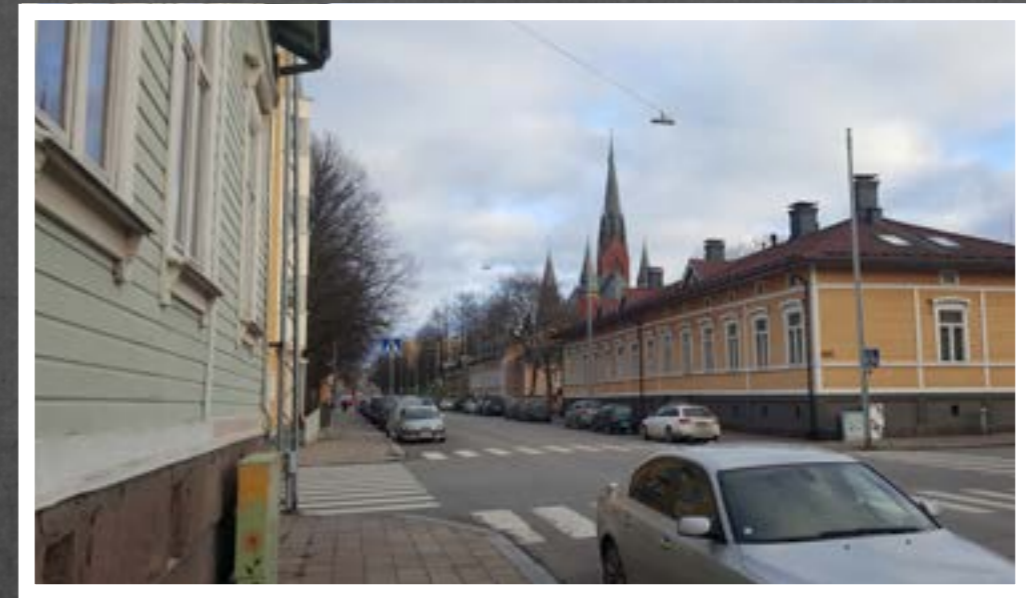

....Ennen oli ennen Nyt on nyt....

Rauhankadun ja Heikkilänkadun risteys 1973 ja 2018.
Mikähän kaivuutyö on ollut Maineen kohdalla?

1973 kuva: Kuvaaja Martti Walden oli vaimonsa kanssa kuvausreisulla ja nappasi "vauhdissa" tämän kuvan. "Olisi todella jännää, jos kuvassa näkyvä äiti lastenvaunujen kanssa näkisi kuvan ja ottaisi yhteyttä!" kertoo Martti. Mikäli tunnistat lastenvaunuja työntävän naisen, ota yhteyttä portsan.sanommat@portsa.fi

Katso joulun aukiolot netistä!

K Market
PORTSA